

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 139/12
Luxemburg, 6 noiembrie 2012

Hotărârea în cauza C-286/12
Comisia/Ungaria

Reducerea radicală a vârstei de pensionare a judecătorilor maghiari constituie o discriminare nejustificată pe motive de vârstă

Această măsură nu este proporțională cu obiectivele urmărite de legiuitorul maghiar privind uniformizarea vârstei de pensionare în cazul profesiilor din cadrul serviciului public și instituirea în domeniul justiției a unei structuri mai echilibrate de vârstă

În Ungaria, până la 31 decembrie 2011, judecătorii, procurorii și notarii puteau să rămână în funcție până la împlinirea vârstei de 70 de ani. Cu toate acestea, întrucât legislația maghiară a fost modificată în anul 2011, începând cu 1 ianuarie 2012, judecătorii și procurorii care au împlinit vârsta standard de pensionare, și anume 62 de ani, trebuie să își înceteze funcțiile. În ceea ce privește judecătorii și procurorii care au împlinit această vârstă anterior datei de 1 ianuarie 2012, legislația maghiară precizează că funcția acestora încetează la 30 iunie 2012. Cei care împlinesc această vârstă între 1 ianuarie 2012 și 31 decembrie 2012 trebuie să își înceteze funcția la 31 decembrie 2012. Începând cu 1 ianuarie 2014, notarii trebuie, de asemenea, să își înceteze funcția la data împlinirii vârstei standard de pensionare.

Considerând că o reducere atât de rapidă și de radicală a vârstei obligatorii de pensionare constituie o discriminare pe motive de vârstă, interzisă de directiva referitoare la egalitatea de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă¹, în detrimentul judecătorilor, al procurorilor și al notarilor care au împlinit această vârstă în raport cu cei care își pot continua activitatea, Comisia a introdus împotriva Ungariei o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.

Curtea de Justiție a admis cererea Comisiei de examinare a prezentei cauze potrivit procedurii accelerate, ceea ce a permis reducerea duratei procedurii la cinci luni.

Curtea constată, mai întâi, că judecătorii, procurorii și notarii care au împlinit vârsta de 62 de ani se află într-o situație comparabilă cu cea a persoanelor mai tinere, care exercită aceleași profesii. Cu toate acestea, din cauza vârstei lor, persoanele din prima categorie sunt obligate să își înceteze funcția, astfel încât sunt supuse unui tratament mai puțin favorabil decât cel rezervat persoanelor care își continuă activitatea. Curtea observă, așadar, că această situație constituie o diferență de tratament fondată în mod direct pe vârstă.

Curtea amintește, totuși, că obiective legitime de politică socială, precum cele legate de politica ocupării forței de muncă, a pieței muncii sau a formării profesionale, pot să justifice o derogare de la principiul interzicerii discriminărilor pe motive de vârstă. În această privință, Curtea constată că obiectivele invocate de Ungaria, și anume necesitatea uniformizării limitelor privind vârsta de pensionare pentru profesiile din cadrul funcției publice și instituirea unei structuri mai echilibrate de vârstă care să faciliteze accesul tinerilor juriști la profesiile în cauză, se încadrează în politica socială.

¹ Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă (JO L 303, p. 16, Ediție specială, 05/vol. 6, p. 7).

Cu toate acestea, referitor la obiectivul uniformizării, Curtea subliniază că persoanele vizate de legislația contestată puteau să rămână în funcție, înainte de 1 ianuarie 2012, până la împlinirea vârstei de 70 de ani, ceea ce a dat naștere, pentru aceste persoane, unei **speranțe întemeiate a menținerii în funcție până la această vârstă**. Or, legislația contestată a redus brusc și considerabil limita de vârstă de încetare obligatorie a activității, fără să prevadă măsuri tranzitorii de natură să protejeze încrederea legitimă a acestor persoane. Astfel, ele sunt obligate să părăsească din oficiu și definitiv piața muncii, fără să fi avut timp să ia măsurile, în special de natură economică și financiară, pe care le impune o asemenea situație. Curtea observă în această privință că, pe de o parte, pensia pentru limită de vârstă a acestor persoane este mai mică cu cel puțin 30 % decât remunerația lor și, pe de altă parte, încetarea activității nu ține seama de perioadele de contribuție și nu garantează, în consecință, dreptul la o pensie integrală.

Curtea observă în continuare existența unei contradicții între reducerea imediată cu opt ani a vârstei de pensionare pentru aceste profesii, fără a se prevedea o desfășurare graduală a acestei modificări, și creșterea cu trei ani a vârstei de pensionare în cazul sistemului general de pensii (mai precis, trecerea de la 62 de ani la 65 de ani) care trebuie să se efectueze începând cu anul 2014 pe parcursul a opt ani. Or, această contradicție sugerează că interesele persoanelor afectate de reducerea limitei de vârstă nu au fost avute în vedere în același mod precum interesele celorlalți angajați din cadrul funcției publice, pentru care a crescut limita de vârstă.

În aceste împrejurări, Curtea conchide că reducerea radicală cu opt ani a vârstei de pensionare în cazul profesiilor în cauză nu este o măsură necesară pentru atingerea obiectivului care urmărește uniformizarea vârstei de pensionare în cazul profesiilor din cadrul serviciului public.

În sfârșit, Curtea examinează obiectivul invocat de Ungaria referitor la instituirea unei structuri mai echilibrate de vârstă. În această privință, deși recunoaște că reglementarea națională poate facilita pe termen scurt accesul tinerilor juriști la profesiile în cauză, Curtea subliniază, totuși, că efectele imediate așteptate, la prima vedere pozitive, pot repune în discuție posibilitatea de a realiza o „structură de vârstă” echilibrată efectiv pe termen mediu și lung. Astfel, deși în cursul anului 2012 reînnoirea personalului din profesiile în cauză va cunoaște o accelerare foarte semnificativă, opt clase de vârstă fiind înlocuite de o singură clasă (cea din 2012), acest ritm de rotație va suferi o încetinire la fel de radicală în 2013, când numai o clasă va trebui înlocuită. În plus, acest ritm de rotație va fi din ce în ce mai lent pe măsură ce limita de vârstă de încetare obligatorie a activității va crește progresiv de la 62 de ani la 65 de ani, ceea ce conduce chiar la o reducere a posibilităților tinerilor juriști de acces la profesiile judiciare. Rezultă de aici că **reglementarea națională contestată nu este corespunzătoare obiectivului urmărit referitor la instituirea unei „structuri de vârstă” mai echilibrate**.

Constatând că reglementarea națională stabilește o diferență de tratament care fie nu este corespunzătoare, fie nu este necesară pentru atingerea obiectivelor urmărite și, așadar, nu respectă principiul proporționalității, Curtea conchide că Ungaria nu și-a îndeplinit obligațiile care rezultă din directivă.

MENȚIUNE: O acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, care este îndreptată împotriva unui stat membru care nu își respectă obligațiile care decurg din dreptul Uniunii, poate fi formulată de către Comisie sau de către un alt stat membru. În cazul în care Curtea de Justiție constată neîndeplinirea obligațiilor, statul membru în cauză trebuie să se conformeze de îndată hotărârii pronunțate.

În cazul în care consideră că statul membru nu s-a conformat hotărârii, Comisia poate introduce o nouă acțiune prin care să solicite aplicarea unor sancțiuni pecuniare. Cu toate acestea, în situația în care nu au fost comunicate Comisiei măsurile de transpunere a unei directive, Curtea poate aplica sancțiuni, la propunerea Comisiei, de la stadiul primei hotărâri.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106